

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3407/2020
15.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је заступник Вера Седлар, адвокат у ..., против туженог Ниш-експрес ДОО Ниш, Чамурлија бр.160, чији је пуномоћник Весна Лојпур Стојменовић, адвокат у ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 505/2019 од 18.06.2020. године, у седници већа одржаној дана 15.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 505/2019 од 18.06.2020. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиоца и туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 1406/16 од 28.11.2018. године усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништено, као незаконито, решење туженог о престанку радног односа број ../16 од 29.02.2016. године, и тужени је обавезан да тужиоца врати на рад на послове радног места који одговарају његовој стручној спреми, знању и способностима, док је ставом другим одбијен тужбени захтев тужиоца да суд обавезе туженог да тужиоца врати на радно место које је обављао пре отказа уговора о раду. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 171.750,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 505/2019 од 18.06.2020. године одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у ставу првом и трећем изреке.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је изјавио благовремену ревизију због битне повреде одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку и због погрешне примене материјалног права.

Тужилац је у одговору на ревизију оспорио тачност ревизијских навода туженог, као и њихову основаност, па је предложио да се тако изјављена ревизија одбије, а накнаду трошкова ревизијског поступка је одређено тражио.

Врховни касациони суд је, испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ...18/20) оценио да ревизија туженог није основана.

Побијана пресуда је донета без битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Наводима ревизије, да су разлози првостепене пресуде неразумљиви, указује се на битну повреду одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, која је учињена пред првостепеним судом, што према одредби члана 407. став 1. ЗПП не може бити ревизијски разлог, као ни повреда одредбе члана 8. Закона о парничном поступку. Ни побијање чињеничног стања, као погрешно и непотпуно утврђеног, као разлог за ревизију против побијане другостепене пресуде није допуштено, према одредби члана 407. став 2. Закона о парничном поступку. Другостепени суд је у образложењу побијане пресуде дао оцену жалбених навода који су од значаја за одлуку о захтевима стављеним у поступку и одлучио у потпуности правилном применом одредаба материјалног права.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог, на радном месту ..., на основу закљученог уговора о раду број .. од 25.03.2015. године, а решењем туженог број ../16 од 29.02.2016. године тужиоцу је наведени уговор о раду отказан применом отказног разлога из члана 179. став 3. тачка 8. Закона о раду, члана 7. став 1. тачка 8. и 9. Колективног уговора о утврђивању права, обавеза и одговорности запослених код туженог и члана 19. тачка 17. Уговора о раду. Тужиоцу је стављено на терет да није поштовао радну дисциплину јер је дана 10.02.2016. године самовољно напустио радно место у 12:26 часова, а да се није јавио непосредном руководиоцу, нити је свој излазак, а потом и улазак у круг туженог евидентирао на уређају за евиденцију улазака и излазака запослених. Достављању решења је претходило давање упозорења о постојању отказног разлога, поводом кога се тужилац изјаснио да је наведеног дана приликом обиласка линије прања добио обавештење да је слаб притисак у мрежи, након чега је отишао само да провери притисак воде у шахти испред фирме, којом приликом се није јавио непосредном руководиоцу, већ само чуварима, и није евидентирао свој излазак и улазак, што је била пракса и осталих запослених. Из исказа саслушаних сведока утврђено је да и други запослени приликом обављања одређених краткотрајних послова изван капије туженог нису обавештавали руководиоце, нити су у таквим околностима користили картице за евиденцију излазака и улазака, те да се тужилац критичног дана приликом изласка до шахте јавио портирима, и да се вратио након пар минута.

Код тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је побијано решење туженог о отказу уговора о раду незаконито, јер се код околности да је тужилац изашао из круга туженог само ради обављања радног задатка, не може говорити о самовољном напуштању радног места или изласку из круга туженог без дозволе, с обзиром да код тужиоца није постојала намера да не поштује радну

дисциплину прописану актом послодавца, нити намера да својеволјно напусти радно своје место.

Нижестепени судови су правилном применом материјалног права из члана 179. став 3. тачка 8. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/13 и 75/14) извели закључак да је тужбени захтев основан.

Разлоге другостепене пресуде прихвата и Врховни касациони суд.

Ревизијом туженог оспорава се изнето становиште другостепеног суда. Ревидент указује да је закључак нижестепених судова да је тужилац напустио круг туженог због контролисања притиска воде у шахти донет без доказа, односно супротно изведеним доказима, те да су неразумљиви разлози суда за одбијање предлога туженог за саслушање сведока, као и да није на несумњив начин утврђено да је тужилац критичном приликом заиста обављао радну дужност. Ревизијом се указује на селективну оцену изведених доказа. Наведено се тиче правилности утврђеног чињеничног стања, што није законом дозвољен ревизијски разлог, према одредби члана 407. став 2. Закона о парничном поступку. Ревидент истиче и да су судови прекорачили овлашћења задирући у дискреционо право послодавца о примени мера за учињено непоштовање радне дисциплине, чиме су повредили одредбе чл.15 ст.1 и ст.2 Закона о раду. Овај ревизијски разлог није основан, јер суд јесте овлашћен да оцењује ваљаност и озбиљност отказног разлога. Насупрот наводима ревизије, суд је овлашћен да испита и утврди чињенице од којих зависи оцена постојања законом прописаног основа за отказ уговора о раду. Надаље, на оцену законитости отказа има утицај садржина и квалификација радњи због којих је уговор о раду отказан, па се не може радити само о дискреционом праву послодавца. У конкретном случају овај навод ревизије није ни релевантан.

Одредбом члана 179. став 3. тачка 8. Закона о раду прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца. Одредбом члана 7. став 1. тачка 8. и 9. Колективног уговора о утврђивању права, обавеза и одговорности запослених Ниш-експрес АД од 30.07.2014. године прописано је да се под непоштовањем радне дисциплине сматра нарочито ако запослени не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца; неоправдано одсуствовање са рада; учестало неоправдано одсуствовање или самоволјно напуштање радног места у току рада и закашењење за рад.

Нижестепени судови су утврдили да су сви запослени, па и тужилац, били упознати са општим актима у којима је прописано да самоволјно напуштање радног места без дозволе и без евидентирања изласка из круга фирме, представља непоштовање радне дисциплине због чега се може отказати уговор о раду, али је утврђено и да се наведена забрана није односила на обављање редовних задатака који су подразумевали обављање одређених послова изван капије туженог, када је било довољно јављање портирима, што су сви запослени чинили, па и сам тужилац критичном приликом. Такође, код околности да је тужилац критичног дана напуштао круг туженог, али не и посед туженог, краткотрајно, искључиво ради обављања радних

задатака, без намере да самовољно напусти своје радно место, правилан је закључак да на описани начин тужилац није учинио наведену прописану повреду радне дисциплине. Оно што је уобичајено толерисано понашање код послодавца, не може се сматрати непоштовањем радне дисциплине, нити постоји свест запосленог да чини повреду радне дисциплине таквим понашањем. У конкретној ситуацији не произилази ни да је понашање тужиоца било у супротности са прихваћеном организацијом и технологијом рада код туженог. Према томе, не произилази да је остварен отказни разлог, у непоштовању радне дисциплине прописане актом послодавца, односно понашању тужиоца због ког не може да настави рад код туженог послодавца, у смислу одредбе члана 179. став 3. тачка 8. Закона о раду.

Сагласно наведеном, по оцени Врховног касационог суда, нижестепени судови су правилно закључили да је у конкретном случају тужиоцу незаконито престао радни однос код туженог, због чега је тужени у обавези да тужиоца врати на рад, на основу члана 191. став 1. Закона о раду.

На основу одредбе из члана 165. став 1. Закона о парничном поступку одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији, јер са ревизијом није успео, а применом члана 153. Закона о парничном поступку и захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на ревизију, јер се не ради о трошковима потребним ради вођења парнице у смислу члана 154. Закона о парничном поступку.

На основу свега изложеног, Врховни касациони суд је применом процесних овлашћења из члана 414. став 1. Закона о парничном поступку одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић